комплексно вирішувати невідкладні проблеми, диверсифікувати економіку, забезпечити розвиток інфраструктури й високотехнологічних виробництв, нарощувати темпи економічного росту в країні на тривалий період.

Список літератури:

1. Майорова Т.В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні: монографія / Т.В. Майорова. – К.: КНЕУ, 2013. – 332 [4] с.

2. Корнєєв В. Світове господарство і міжнародні економічні відносини/ Володимир Корнєєв // Вісник ТНЕУ. – 2016. – №1. – с. 99-109.

3. Caprio Gerard. The Future of State-Owned Financial Institutions [Електронний ресурс] / Gerard Caprio, Jonathan Fiechter, Michael Pomerleano. – Режим доступу: https://www.brookings.edu/research/the-future-of-state-owned-financial-institutions/.

УДК 339.727.2

О. В. Боришкевич
к. е. н, доцент кафедри менеджменту банківської діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ РУХУ КАПІТАЛУ ЯК ОДНА З ПЕРЕДУМОВ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Іноземні інвестиції стали невід'ємною частиною глобальної економіки та одним з основних каталізаторів розвитку. Вони є не лише джерелом фінансових ресурсів, але й забезпечують створення робочих місць, є інструментом трансферу технологій, наукових розробок, а також інтеграції в глобальну економічну систему. Незважаючи на переваги фінансової лібералізації, слід відмітити складність емпірично довести, що лібералізація фінансового рахунку сама по собі приносить реальні вигоди [1]. Крім того, несвоєчасна лібералізація фінансового рахунку, також створює серйозні ризики.

Визнаючи переваги міжнародних потоків капіталу та необхідність спільного врегулювання пов'язаних з ними ризиків, країни ОЕСР прийняли у

1961 році Кодекс лібералізації руху капіталу та узгодили основи співпраці з питань руху капіталу. Кодекс забезпечує баланс прав та обов'язків, що дозволило країнам здійснювати лібералізацію власними темпами, зберігши здатність регулювати та контролювати фінансові ринки та реагувати на надзвичайні ситуації [2].

Україна постійно декларувала про необхідність залучення іноземних інвестицій, однак на практиці підтримувала несприятливий інвестиційний клімат, зокрема і запровадженням обмежень щодо транскордонного руху капіталу. В Україні не було створено сприятливих умов як для мобілізації внутрішніх заощаджень та протидії втечі національного капіталу, так і притоку іноземного капіталу у реальний сектор економіки. Із ратифікацією Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (Угода), з'явилися реальні передумови для залучення продуктивного іноземного капіталу в економіку України, і що найважливіше, реформування економіки країни, оскільки Угода фіксує зовнішні зобов'язання щодо життєво необхідних реформ. Тому, лібералізація руху капіталу може стати сигналом про прихильність країни до здійснення ефективної макроекономічної політики.

Досвід країн-членів ОЕСР та інших країн продемонстрував, що заходи для залучення іноземних інвестицій можна розподілити на три категорії: вдосконалення загальної макроекономічної та інституційної структури; створення нормативного середовища, а також модернізація інфраструктури, технологій, освіти та професійної підготовки до рівня, на якому можуть бути реалізовані всі можливі переваги від надходження іноземних інвестицій [3].

Із ратифікацією Угоди, Україна взяла на себе зобов'язання забезпечувати вільний рух капіталу, пов'язаного з надходженням прямих інвестицій, а також забезпечити вільний рух капіталу, пов'язаний з наданням кредитів, які стосуються торговельних операцій, або з наданням послуг, в яких бере участь резидент однієї зі сторін, а також вільний рух капіталу, пов'язаний з портфельними інвестиціями і фінансовими позиками та кредитами [4]. В той же

час, відповідно до Угоди, свобода руху капіталу не є абсолютною і існують певні винятки.

Варто наголосити, що в Угоді визначено чіткі строки зняття обмежень на рух капіталу: протягом перших чотирьох років, сторони вживають заходів для створення необхідних умов для подальшого поступового застосування правил сторони ЄС про вільний рух капіталу, а до кінця п’ятого року з дати набрання чинності Угодою, Комітет з питань торгівлі розглядає вжиті заходи та визначає умови подальшої лібералізації. Таким чином, лібералізація руху капіталу відбуватиметься не як подія, а як процес.

Лібералізація транскордонного руху капіталу повинна здійснюватися в рамках широкого пакету реформ, охоплювати загальну основу макроекономічної політики країни, внутрішню фінансову систему і пруденційне регулювання. У той час як відкриття економіки для прямих іноземних інвестицій на перших етапах, як правило, позитивно позначається на усіх країнах-реципієнтах, то рішення допустити вільний приплив короткострокових коштів, що веде до утворення боргових зобов'язань, має брати до уваги ступінь розвитку фінансового ринку країни, оцінку якості інституційної системи і сукупність заходів макроекономічної політики. При цьому запізнення у відкритті економіки також пов'язано з витратами [5]. Відтак, для успішного процесу фінансової лібералізації країна повинна мати стабільну фінансову систему та здійснювати виважену макроекономічну політику.

Лібералізація руху капіталу - це складна і клопітка робота для того щоб приплив іноземного капіталу не мав руйнівних наслідків. Надійна внутрішня політика та інститути, нормативно-правова база, що сприяє створенню міцного та ефективного фінансового сектора, а також ефективні системи та процедури для моніторингу потоків капіталу, значно підвищують шанси на те, щоб такі потоки сприяли сталому зростанню економіки країни.

Список літератури:

1. Kose M. Ayhan, Prasad Eswar. Capital Accounts: Liberalize or Not? International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/basics/capital.htm#author.

2. OECD Code of Liberalisation of Capital Movements. OECD (2017). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.oecd.org/investment/investment-policy/Code-Capital-Movements-EN.

3. International capital flows: Structural reforms and experience with the OECD Code of Liberalization of Capital Movements. Report from the OECD to the G20 Sub-Group on Capital Flow Management. - June 2011. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.oecd.org/economy/48972216.

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Угоду ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page.

5. Paolo Mauro, Jonathan D. Ostry. IMF Survey: Putting Financial Globalization to Work. /P. Mauro, J. D. Ostry. // IMF Research Department. – 2007.- August 16. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.imf.org/en/news/articles/2015/09/28/04/53/sores0816a

УДК 336.7

О. А. Брегеда
к. е. н, доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ – ШЛЯХ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

В усьому розвинутому світі спостерігається тенденція до врахування екологічних проблем, зменшення забруднення довкілля, використання